

den ene Side tiltror jeg mig altsaa ikke endnu fornøden Erfaring til med den Sikkerhed, man skal have, naar man skal tage Ansaret, at foreslaa, at Gesandtskabsposten i Italien skal inddrages. Paa den anden Side tror jeg at have gjort den lagttagelse, at naar man vil inddrage en Gesandtskabspost, maa det først gaa ud over den italienske.

Idet jeg nu ikke paa nogen Maade har villet foregribe den Løsning, som den fornødne Erfaring i Tidens Løb maatte tilskynde til, har jeg ladet Gesandtskabsposten staa ubesat, og derfor er det, jeg udbeder mig af det høje Ting en efter Omstændighederne meget ringe Bevilling for midlertidig at kunne besørge Forretningerne dernede. Naar Bevillingen gaar ud paa et Beløb til „Besørgelse af diplomatiske og konsulære Forretninger“, skal jeg bemærke, at man hører ofte angaaende smaa Landes diplomatiske Repræsentation de mest forskellige Opfattelser. Den Opfattelse, som vistnok, hidtil i alt Fald, har ligget dette Ting nærmest, var, at smaa Stater ikke behøve nogen diplomatisk Repræsentation, da de ingen Udenrigspolitik have. I Modsætning dertil kommer den Anskuelse Dag for Dag mere og mere til Orde i andre Lande, at ingen Sinde har en virksom og aktiv Udenrigspolitik været mere nødvendig for de smaa Stater end nu, og ingen Sinde har den været mere vanskelig. Det grunder sig ligefrem deri, at vi vistnok staa i Begreb med at gaa over fra den Periode, som de fleste af os have levet under, hvor de diplomatiske Opgaver mest angik Spørgsmaal om Krig og Fred, om Landafstaaelser og deslige, over til en økonomisk Periode, en international socialpolitisk. Det er en Æra, som, saa vidt man kan skønne, navnlig har taget Fart, efter at Voldgiftsdomstolen i Haag er bleven oprettet, og der er ingen Tvivl om — det lære Begivenhederne fra de allersidste Dage —, at denne Voldgiftsrets Betydning vil blive større og større, alt som Tiden gaar. Der er derved det for os smaa Stater glædelige Fænomen, at medens vi, saa længe det drejede sig om, hvem der var mægtigst, absolut maatte være nedenunder, ville vi, saa snart det drejer sig om, hvem der har Retten paa sin Side, være ligestillede selv med de allerstørste Stater. Saa snart det bliver et Princip, at Uenighed bliver at løse ved en Procedure og Dom, som nu Tendensen gaar henimod, vil vor Udenrigspolitik faa akkurat samme Opgave som de store Staters Udenrigspolitik, og saa er det lige saa

nødvendigt for os at sørge for at blive repræsenterede, som det er for de store Stater.

Imidlertid er det klart, at saa vidt som de store Stater kunne strække sig i diplomatisk Repræsentation, kunne vi ikke gøre det, og vi kunne navnlig umulig have et saa talrigt Personale som de store Stater. Derfor rejser der sig uvilkaarlig — og har allerede rejst sig i mange Lande — det Spørgsmaal, om det ikke skulde være muligt, baade paa Grund af, at diplomatiske Opgaver i høj Grad ere gaaede over til at blive økonomiske, og af Besparelseshensyn at forene de konsulære Interessers Varetagelse med de diplomatiske Interessers Varetagelse. Det er et Spørgsmaal, der har været fremme ikke blot i de smaa Lande, men ogsaa i enkelte store, og det er et Spørgsmaal, hvis Løsning vil have stor Betydning, navnlig hvis Løsningen kunde være den, at det var muligt til en vis Grad at forene Varetagelsen af disse Interesser. Det vil der lykkes for Staterne at gennemføre en ikke uvigtig Besparelse. Nu ere disse to Brancher afsondrede, og naar det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds bemærkede, at vi havde allerede en rigelig Repræsentation i Italien derved, at vi have, jeg tror, han sagde 28 Konsuler — jeg vil gerne tro, at der er 28 Konsuler —, vil jeg bemærke, at disse Konsuler, hvoraf ingen er lønnet og alle have egne Interesser at varetage, idet næsten alle, kan jeg sige, have store Forretninger at drive, naturligvis ikke kunne varetage de danske Tarv, naar det kommer an paa at føre Forretninger, der tage lang Tid eller volde stort Besvær. Ingen af disse Konsuler vil desuden være i Stand til at udføre de egentlig diplomatiske Forretninger, det vil i alt Fald kun den kunne gøre, der bor i Rom. De diplomatiske Forretninger kunne ikke føres andre Steder end i Rigets Hovedstad. Dette med Hensyn til Begrundelsen af mit Forslag angaaende Gesandtskabsposten i Rom.

Med Hensyn til Konsulatet i London vil jeg tillade mig et Par Bemærkninger. Som den ærede Ordfører bemærkede, have vi været saa heldige i en meget lang Aarrække at have en overordentlig fortræffelig og virksom ulønnet Konsul i London. Han har længe ønsket at tage sin Afsked paa Grund af Alder og andre rent personlige Omstændigheder, og det er med stort Besvær, at jeg har bevæget ham til at blive indtil nu. Det har vist sig, at den bestaaende Lov om Konsulers Ansæt-